

SYLABUS
dotyczy cykliów kształcenia: 2021-2023, 2022-2024

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE/ MODULE

Nazwa przedmiotu/ modułu	DIAGNOZA I TERAPIA DYSARTRII
Nazwa jednostki realizującej kierunek studiów podyplomowych	Kolegium Nauk Humanistycznych Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa jednostki realizującej przedmiot/ moduł	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa studiów podyplomowych	logopedia
Poziom kształcenia	studia podyplomowe
Semestr studiów/ kursu	rok II, semestr 3
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Język kształcenia	polski
Koordinator	mgr Ewa Zaleśna
Imię i nazwisko osoby prowadzącej	mgr Ewa Zaleśna

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Praktyki	Inne (jakie?)	Liczba pkt ECTS
10	10							2

1.2. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3. Forma zaliczenia przedmiotu/ modułu (z toku)

Wykład: Zaliczenie bez oceny

Ćwiczenia: zaliczenie na ocenę

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Wiedza na temat roli mózgu w procesie porozumiewania się; znajomość podstaw neuroanatomii oraz psychologii rozwojowej i klinicznej

**3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY
DYDAKTYCZNE**

3.1. Cele przedmiotu/ modułu

C ₁	zdobycie przez słuchaczy wiadomości z zakresu etiologii i symptomatologii dysartrii, sposobów diagnozowania oraz metod terapii;
C ₂	nabycie umiejętności prowadzenia terapii osób z dysartrią i anartrią przy użyciu różnych metod
C ₃	wykształcenie w słuchaczach wrażliwości na problemy osób dotkniętych dysartrią i ich rodzin

3.2. Efekty uczenia się dla przedmiotu/ modułu (wypełnia koordynator)

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu/ modułu	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
EK_01	Słuchacz/ka zna metody oceny stanu zdrowia oraz objawy i przyczyny dysartrii i anartrii; wie, jakie działania interwencyjne należy podjąć w przypadku dysartrii; zna metodologię postępowania logopedycznego w tym przypadku; zna ograniczenia dla mowy wynikające z uszkodzeń lub niedorozwoju układu nerwowego oraz niedorozwojów o różnym podłożu	K_W01
EK_02	Słuchacz/ka podejmuje działania diagnostyczne, profilaktyczne, terapeutyczne i edukacyjne odpowiadające potrzebom pacjentów z dysartrią i ich rodzinom; prowadząc terapię wykorzystuje wiedzę z zakresu neurologii i anatomii	K_U01
EK_05	Słuchacz/ka stosuje różnorodne metody diagnostyczne i terapeutyczne oraz formułuje plan działań odpowiadający potrzebom pacjentów z dysartrią; uwzględnia przy tym możliwości i ograniczenia pacjenta, aktywizuje jego otoczenie	K_U03
EK_06	Słuchacz/ka jest świadoma konieczności postępowania w sposób etyczny i profesjonalny; potrafi rozwiązywać najczęstsze problemy związane z wykonywaniem zawodu logopedy i terapeuty, odpowiedzialnie formułuje opinie na temat problemów i dysfunkcji pacjentów	K_K03

3.3. Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Terminy 'dysartria' i 'anartria' – ich zakres, pochodzenie, problemy klasyfikacyjne.
Etiologia i symptomatologia dysartrii; klasyfikacja objawowa F. Darleya
Diagnoza dysartrii i anartrii (eksperymentalna skala dysartrii jako pomoc w określaniu specyfiki zaburzeń mowy w MPDz); dysartria a inne zaburzenia komunikacji.
Standardy postępowania logopedycznego w przypadku dysartrii i anartrii.
Metody terapii mowy wykorzystywane w dysartrii.
Dysartria i anartria a mózgowe porażenie dziecięce.
Planowanie opieki nad pacjentem i współpraca z rodziną; dokumentacja logopedyczna pacjentów z dysartrią.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych

Treści merytoryczne
Ograniczenia i możliwości komunikacyjne osób z dysartrią; zaburzenia oddychania, fonacji i artykulacji.
Diagnoza różnicowa dysartrii.
Opracowanie oceny logopedycznej, ustalenie celów terapii oraz wyznaczenie strategii postępowania terapeutycznego z użyciem Skali Dysartrii U. Mireckiej i K. Gustaw – na podstawie nagrań pacjentów z dysartrią.
Metody terapii wykorzystywane w dysartrii.
Mowa dziecka z mózgowym porażeniem dziecięcym – analiza nagrań, planowanie terapii.

3.4. Metody dydaktyczne

Wykład:

- wykład,
- prezentacja multimedialna,
- filmy instruktażowe

Ćwiczenia:

- pogadanka,
- metody problemowe,
- analiza nagrań video,
- ćwiczenia indywidualne i w grupach

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1. Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

EK (efekt uczenia się)	Metody oceny efektów uczenia się	Forma zajęć
EK_01	Obserwacja bieżąca w czasie zajęć; Ocena wykonywanych zadań; ocena aktywności w czasie zajęć, referaty	W Ć
EK_02	Ocena wykonywanych ćwiczeń i poleceń; Ocena przygotowanego planu terapii, ocena zadań wykonywanych w ramach samokształcenia	W Ć
EK_03	Ocena bieżąca w trakcie zajęć – ocena wypowiedzi, głosów w dyskusji, pytań w trakcie konsultacji; Ocena przygotowanego planu terapii, ocena zadań wykonywanych w ramach samokształcenia	W Ć
EK_04	Ocena bieżąca w trakcie zajęć – ocena wypowiedzi, głosów w dyskusji, pytań w trakcie konsultacji	W Ć

4.2. Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wykład: czytanie zalecanej literatury, aktywny udział w zajęciach; wiedza z wykładów jest także weryfikowana w czasie ćwiczeń

Ćwiczenia – ocena z ćwiczeń jest wypadkową następujących elementów:

- obecność na zajęciach,
- aktywny udział w zajęciach i przygotowanie do zajęć (czytanie zalecanej literatury),
- zaliczenie ustnego kolokwium z metod terapii dysartrii lub przygotowanie programu terapii

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY SŁUCHACZA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	10 Ć + 10 W
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta	
• przygotowanie do zajęć,	10
• inne (ćwiczenia indywidualne, m.in. z programami multimedialnymi)	5
• studiowanie literatury przedmiotu	15

SUMA GODZIN	52
Sumaryczna liczba punktów ECTS:	2

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

Wymiar godzinowy:	Nie dotyczy
Zasady i formy odbywania praktyk:	Nie dotyczy

LITERATURA

Literatura podstawowa:

- Jauer-Niworowska O., 2009, *Dyzartria nabyta. Diagnoza logopedyczna i terapia osób dorosłych*, Warszawa.
- Jastrzębowska G., 2003, *Zaburzenia dyzartryczne u dzieci*, [w:] *Logopedia. Pytania i odpowiedzi*, red. Gałkowski T., Jastrzębowska G., Opole, s. 120-141.
- Lewandowski A., Tarkowski Z., 1989, *Dyzartria. Wybrane problemy etiologii, diagnozy i terapii*, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

- Gałkowski T., Jastrzębowska G., 2003, *Logopedia – pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki*, tom 2., Opole.
- Gałkowski T., Szelaąg E., Jastrzębowska G., *Podstawy neurologopedii. Podręcznik akademicki*, Opole 2005.
- Gustaw K., 2005, *Dyzartria w mózgowym porażeniu dziecięcym. Eksperymentalna skala dyzartrii jako technika diagnostyczna pomocna w określaniu specyfiki zaburzeń mowy w mpd.*, „Logopedia”, 34, s. 273-289.
- Gustaw K., Mirecka U., 2000, *Dyzartria w chorobach neurodegeneracyjnych. Skala Dyzartrii w diagnozie pacjenta ze zwyrodnieniem mózdkowo-oliwkowym*, „Logopedia” t. 27.
- Jastrzębowska G., Pelc-Pękala O., 1999, *Diagnoza i terapia dysartrii*, w: *Logopedia*, red. Gałkowski T., Jastrzębowska G., Opole.
- Jauer-Niworowska O., 2009, *Dyzartria nabyta. Diagnoza logopedyczna i terapia osób dorosłych*, Warszawa.
- Jauer-Niworowska O., Kwasieberska J., 2009, *Dyzartria. Wskazówki do diagnozy różnicowej poszczególnych typów dyzartrii*.
- Mierzejewska H., Przybysz-Piwkowska M., 1997, *Mózgowe porażenie dziecięce. Problemy mowy*, Warszawa.
- Mirecka U., 2015, *Standard postępowania logopedycznego w przypadku dyzartrii* [w:] *Logopedia. Standardy postępowania logopedycznego*, red. Grabias S., Panasiuk J., Woźniak T., Lublin, s. 839-862.
- Mirecka U., Gustaw K., 2006, *Skala dyzartrii. Wersja dla dzieci*, Wrocław.
- Obrębski A., Woźnica B., 1997, *Zaburzenia dyzartryczne u dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym*, [w:] *Mózgowe porażenie dziecięce*.
- Sobaniec W., Otapowicz D., Kurowska-Zawada B., 2008, *Dyzartryczne zaburzenia mowy w korelacji z obrazem klinicznym mózgowego porażenia dziecięcego*, „Neurologia Dziecięca”, 34, s. 29-35.
- Szelaąg E., 2006, *Mózgowe mechanizmy mowy*, w: Górska T., Grabowska A., Zagrodzka J., *Mózg a zachowanie*.